

Výběr z nově vyšlých titulů

Rudolf Havelka¹

Ian Hazlett 2009. *Rané křesťanství: počátky a vývoj církve do roku 600.*

Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 319 s.,

ISBN: 978-80-7325-159-8.

Anotace: Reprezentativní dílo představuje základní četbu pro každého, kdo chce držet krok s moderním bádáním o počátcích a vývoji křesťanství v prvních šesti stoletích. Každý z příspěvateľů píše o své vlastní výzkumné oblasti a snaží se představit základní obraz dané problematiky, opřený o nové vědecké poznatky. Čtenář má možnost zamyslet se nad smyslem studia raněcírkvevních dějin, prozkoumat historické a náboženské pozadí vzniku křesťanství, sledovat utváření věrouky, zhodnotit roli církevních otců, seznámit se s novými pohledy na hereze a rozmanitost raněcírkvevní spirituality, promyslet vztah mezi ranou církví a tehdejší společností a konečně také porozumět dějinám historického zobrazování počáteční éry církve a současným historiografickým standardům.

Vladimír Karpenko 2009. *Alchymie. Nauka mezi snem a skutečností.*

Praha: Academia, 522 s.,

ISBN 978-80-200-14.

Anotace: Alchymie, nauka, která žila téměř dvě tisíciletí na třech kontinentech, budila svými sliby zájem současníků. Dnes se jí věnují historikové vědy, ale také umění a rovněž psychologové. Pozornost je věnována otázce, která není dodnes jednoznačně a úplně zodpovězena, totiž jak vůbec alchymie vznikla? Stejně problematické je vymezení této nauky. Tato kniha se soustřeďuje na praktikující alchymii provozovanou v laboratoriích, a to především na tu, která posléze dožívala v Evropě. O čínské alchymii je jen krátká zmínka. Nejde o souvislé líčení dějin alchymie, ale o jednotlivé momenty, které tuto nauku charakterizují. Nechybějí rovněž zmínky o různých řemeslech, protože zvláště metalurgie používala často stejné postupy jako alchymie. Cílem není seznámit čtenáře jen s důležitými postavami alchymie a jejich dílem, ale také s novými objevy, k nimž došlo v posledních desetiletích. Některé z nich poměrně výrazně změnily dosavadní pohled na dějiny alchymie.

Dušan Lužný – Zdeněk R. Nešpor a kol. 2008. *Náboženství v menšině: religiozita a spiritualita v současné české společnosti.* Praha: Malvern, 206 s.,

ISBN: 978-808-670-253-7.

Anotace: Kniha shrnuje kvalitativní výzkum religiozity ve dvou českých městech střední velikosti – České Lípě a Mikulově – který probíhal v letech 2007–2008 v rámci projektu Detradicionalizace a individualizace náboženství v ČR; výzkum byl inspirován šetřením Lancasterské univerzity v Kendalu.

¹ Texty anotací jsou převzaty od nakladatelů. Redakčně zkráceno.

Ioan Petru Culianu 2008. *Dualistické gnóze Západu*. Praha: Argo, 380 s., ISBN: 978-80-7203-930-2.

Anotace: Jedná se o dílo spolupracovníka Mircey Eliada věnované gnózi na Západě a prezentuje veškerá dualistická náboženství, jejichž historie hluboce ovlivnila Západ. Autor ukazuje, že zmíněné dualistické směry v náboženském myšlení tvoří systém, který je třeba zkoumat ze synchronní perspektivy. Nevývíjejí se ze sebe a vzájemnosti, ale vznikají v důsledku týchž úvah, vycházejících z prvních tří kapitol knihy Genesis. Culianu nepovažuje dualistické náboženské ideje za pouhou historickou kuriozitu, v závěru knihy je hodnotí z perspektivy poplatné Einsteinovu pojetí času.

Jan Randák 2008. *Kult mrtvých. Smrt a umírání v revoluci 1848*. Praha: Academia, 264 s., ISBN: 978-80-7203-970-8.

Anotace: Základním tématem této knihy je ritualizace smrti a umírání v revoluci roku 1848. Jde o v českém prostředí nový pohled na revoluční rok 1848. Kult mrtvých byl sofistickým prostředkem využití obětí pro cíle revolučního i kontrarevolučního tábora. V kontextu tohoto instrumentu nezemřeli mrtví pro zřejmé důvody, nýbrž položili život za vlast a budoucnost. Tato teze platí jak pro padlé revolucionáře, tak pro zástupce kontrarevoluce. Násilná smrt obětí směřovala k morálnímu zdůvodnění snah konkrétního tábora. Práce si všímá tohoto jevu v prostředí české, rakouské, resp. vídeňské, německé i židovské společnosti roku 1848. Nejde však o pouhý popis tohoto jevu. Ten by přiblížil kult mrtvých především v jeho národních a místních souvislostech. Ačkoliv se totiž jednalo o kult ověčený slavnostmi, vzpomínkovými akcemi i pronášenými a posléze uveřejňovanými řečmi, zahalenými do rozdílných národních barev a disponujícími různým slovníkem, pod vnějším nacionálním nádechem šlo o shodné akce a přístupy.

Gershom Scholem 2009. *Počátky kabaly*. Praha: Malvern, 394 s., ISBN: 978-80-86702-52-0.

Anotace: Gershom Scholem v tomto díle podrobně analyzuje původ a raná stadia vývoje kabaly. Popisuje rozličné proudy, které dokážeme rozlišit u nejstarších kabalistů, počínaje prvním nástupem kabaly v knize Bahir zhruba v polovině 13. století. Přitom seznamuje čtenáře s různými náboženskými a obecně historickými faktory působícími v době, kdy kabala usilovala o svou krystalizaci. Ve svých počátcích kabaly Scholem sleduje především gnostické a novoplatónské vlivy na raně kabalistické myslitele. Kabala v tomto období svého vývoje vychází dle Scholema ze tří hlavních center: z Provence, Kastilie a Gerony.

Hans Wolfgang Schumann 2008. *Svět buddhistických obrazů*. Praha: Academia, 340 s., ISBN 978-80-200-1674-4.

Anotace: Souhrnná příručka ikonografie buddhismu mahájány a tantrajány ztvárňuje veškeré nadpozemské bytosti, jež jsou v duchovním životě severní Indie stejně jako Tibetu, Nepálu, Bhútánu a Mongolska předmětem vzývání a uctívání, ale také velké osobnosti z dějin buddhistického učení. Dílo významného německého indologa a autora několika dalších úspěšných knih o buddhismu tak představuje úplný panteon severního buddhismu a je spolehlivou pomůckou, která umožní

rozpoznat jednotlivé postavy s jejich postoji, gesty a atributy a pochopit je ve všech náboženských souvislostech.

David Václavík – Zdeněk Nešpor 2008. *Příručka sociologie náboženství.*

Praha: SLON, 449 s.,

ISBN 978-80-86429-92-2.

Anotace: Kniha seznamuje s vývojem, hlavními přístupy a metodami sociologie náboženství jako disciplíny, s jejími aktuálními tématy a výzkumnými okruhy a s hlavními postavami oboru. Záměrem autorů je, aby sloužila jako referenční příručka o současném stavu a směřování sociologického studia religiozity a spirituality, včetně jejich individualizovaných a detradicionalizovaných podob.

Frances Yatesová 2009. *Giordano Bruno a hermetická tradice.* Praha:

Vyšehrad, 440 s.,

ISBN: 978-80-7021-908-9.

Anotace: Anglická badatelka a znalkyně myšlení 16. a 17. století ve své slavné monografii odhaluje jeden z významných proudů duchovních dějin Evropy. V první třetině načrtává obraz hermetické tradice mezi antikou a Ficinovým latinským překladem Corpus Hermeticum v 15. století. V řečišti mohutného myšlenkového proudu, jenž odtud vyvěrá, spatřuje Yatesová také zdroje Brunova magicko-filosofického myšlení, které je jedním z jeho nejklašičtějších a nejznámějších produktů. Poslední třetina bezmála pětisetstránkové knihy je věnována ohlasům Brunova myšlení a tradice hermetismu, která se záhy konfrontuje s novým, karteziánským pojmáním světa. To fascinujícím způsobem předvádí závěrečná polemika mezi Descartovým stoupencem Mersennem a přesvědčeným hermetikem Fluddem.

Český překlad doprovází studie Zdeňka Neubauera.